

Dnes v čísle:

Setkání osteologů v Olomouci
Současný šperk je hlavně
předmět komunikace
Zkušenosti ze studijního
pobytu ve Vídni
Hudba mi zůstala jako
náročné hobby...

Žurnál

10**Ročník 11 • Vychází 16. listopadu 2001**

Vydařený happening: všichni zájemci popraveni

V duchu studentských majálesových recesí proběhl ve čtvrtek 8. 11. protestní happening nazvaný *Poprava českých vysokých škol*, jehož cílem bylo upozornit veřejnost na nedostatek financí na vysokých školách.

Vše se započalo před budovou Právnické fakulty UP, kde se od půl druhé hodiny odpolední srocovala početná (nejen) studentská masa, aby se s úderem druhé vydala na výroční „bělohorský“ pochod městem. Vedle transparentů s hesly *Věříme svému ministrovi, Co je Palackého Palackému, Inteligence opět do výroby, Ministerstvo školství varuje: vzdělání škodí zdraví* tvořily čelo průvodu dva alegorické vozy (jeden s krvácející hlavou F. Palackého, druhý představující vzorek zastaralého univerzitního vybavení) a papírové makety fakult.

imaginární, vědecky ničím nepodložené osobnosti nad osobnost pana

Omezána. Lékařská fakulta se činila zodpovědnou za narůstající věkový průměr našeho obyvatelstva, tudíž za zvětšující se počet neproduktivní vrstvy, Právnická fakulta za výchovu právníky impotentních jedinců typu pana obhájce. Fakulta tělesné kultury pak byla odbyta pouhým ironickým mávnutím ruky.

Nad všemi fakultami byl „nezávislým“ soudem vyřčen ortel nejvyšší – trest smrti. Fakulty byly symbolicky popraveny vpletením do kola, sejmutím střechy, snížením o jedno patro, oběšením či smrtí na elektrickém houpacím křesle. V nepřítomnosti byly usmrceny také Filozofická fakulta MU v Brně a Slezská univerzita v Opavě.

Jakkoli byl důvod protestu závažný, podařilo se jej pojmut s humorem a nadhledem studentstvu vlastním, za hojně aktivní účasti přihlížejících. Chtělo by se zvolat: „Jen houšť a větší kapky!“.

-ano-, foto -ano-, -aja-

Za (poměrně) značné pozornosti v té době na ulicích se vyskytнувšího olomouckého obyvatelstva se průvod vydal směrem k Tržnici, odtud pokračoval přes Dolní a Horní náměstí k tereziánské Zbrojnici, kde se měla uskutečnit sama poprava. Zde již na protestující čekal jejich ministr alias pán Omezán, jenž slibil jídlo, pití a především peníze. Ty se však najednou jaksi nedostávaly...

Následoval proces „nezávislého“ soudu insceno- vaný v duchu barokních divadelních produkcí. Postupně v něm byly vzneseny obžaloby na všech sedm fakult UP a hostující Ostravskou univerzitu. Filozofická fakulta byla obviněna z vytváření a rozšiřování neexistujících problémů a s nimi souvisejícím vzrůstem sebevražd, Přírodovědecká fakulta za týraní zvířat, rostlin a kamenů, slučování neslučitelného a násilné ničení nezníčitelných vazeb, Pedagogická za výchovu mládeže, která kazí mládež. Na adresu Cyrilometodějské teologické fakulty padlo obvinění z vyvyšování

Omezán zase přijde!

K poslední Omezánově hostině zvu všechny zúčastněné na středu 21. 11. v 19 hod. do doupěte na Wurmově 13. Videoprojekce, fotodokumentace, reakce.

Kdo byl na Bílé hoře, ví a přijde!

J. Štefanides

O sobě, o své práci a zejména o svém posledním románu *Sa femme (Jeho žena)* besedovala se studenty UP francouzská spisovatelka **Emmanuele Bernheimová** 8. 11. ve výstavních prostorách Tereziánské zbrojnice. Více informací přinášíme na str. 3.

-red-, foto -vom-

Pro zájemce o studium či pracovní uplatnění ve Francii uspořádaly Francouzsko-česká obchodní komora a sdružení *Bilingua* 7. 11. v aule Právnické fakulty UP fórum nazvané **Start**, na němž zástupci organizací informovali o možnostech, jež se posluchačům či absolventům našich vysokých škol v této zemi nabízejí.

-red-, foto -tj-

Ve středu 7. 11. uspořádala Katedra historie FF UP spolu s Archivem UP přednášku PhDr. P. Urbáška, ředitele Archivu UP, s názvem **Univerzita Palackého Olomouc a únor 1948**. Na dané téma připravuje autor pro univerzitní týdeník stejnojmenný seriál.

-red-, foto -tj-

Výzva Studentské iniciativy UK

Studentská iniciativa Univerzity Karlovy pořádá v pondělí **19. 11. ve 14.30 hod.** na Palachově náměstí protestní happening – pouliční divadlo na téma situace vysokých škol, financování vysokých škol a změna systému vzdělávání.

Bližší informace lze získat na adrese *student protest@atlas.cz* nebo *evaeng@seznam.cz*.

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Děkan Cyrilometodějské teologické fakulty UP vypisuje **výběrové řízení**

na obsazení místa **lektora anglického jazyka** (úvazek 0,5) pro Katedru filozofie a patrologie CMTF UP s nástupním termínem 1. 2. 2002 nebo 1. 9. 2002.

Kvalifikační předpoklady: vysokoškolské vzdělání v příslušném oboru, publikační činnost, praxe a veniam docendi Velkého kancléře.

Příhlášky do výběrového řízení doložené odborným životopisem, doklady o vzdělání, přehledem odborné praxe, seznamem publikační činnosti a doporučeními je nutno zaslat **nejpozději do 14. 12. 2001** na adresu: Děkanát CMTF UP, Univerzitní 22, 771 11 Olomouc.

Doc. P. Ambros, děkan CMTF UP

Česká republika ve vztahu k EU

Na toto téma proběhne ve čtvrtek 22. 11. 2001 v aule Filozofické fakulty UP od 10.45 do 12.15 hod. volná diskuse, kterou povede **Ramiro Cibrian**, vedoucí Delegace Evropské komise v ČR.

Na toto setkání jsou zváni studenti i zainteresovaná veřejnost.

-red-

Významná návštěva z Vídně

Dne 22. 11. navštívi naši univerzitu sekční rádkyně pro kulturně-politické záležitosti z Rakouského ministerstva zahraničí dr. M. Kalistová v doprovodu ředitele Rakouského kulturního fóra v Praze dr. M. Poigra. Rakouští hosté budou přijati rektorkou UP prof. J. Mačákovou, CSc., a navštíví Rakouskou knihovnu FF UP. Součástí programu je i přijetí u arcibiskupa Mons. J. Graubnera, u náměstka primátora PaedDr. M. Piláta, jakož i setkání s předními osobnostmi olomoucké kultury.

Rakouská knihovna FF UP je darem Rakouského ministerstva zahraničí a slouží nejen studentům UP, ale také olomoucké veřejnosti. Je těžištěm literárních a uměleckých pořadů, které seznamují se současnou rakouskou kulturou. Rakouské ministerstvo zahraničí se také spolupodílí na financování literárněvědných konferencí a přednášek rakouských lingvistů a literátů.

Návštěva dr. M. Kalistové z Vídně je významnou událostí, která přispěje k dalšímu rozvíjení našich kulturních vztahů s Rakouskem.

-kep-

Jen několik řádků

Bezradnost

„Účastníci konference Fórum 2000 nebyli schopni přednést vizi do budoucna a návrhy možných pozitivních řešení a to je škoda,“ píše RNDr. P. Nováček v ŽUP č. 8, str. 6. Když tolik znamenitých mozků neumí nalézt cestu k řešení, znamená to, že situace světové lidské populace je už asi opravdu bezvýchodná. Že nerovnoměrné rozdělení bohatství ve světě, frustrace a hněv lidí žijících v bídě budou vzrůstat a vybuchovat v podobě lokálního násilí, regionálních válek a mezinárodního terorismu – jednou pod pláštěm náboženské víry, jindy z pohnutek nacionálních nebo etnických. Vypadá to pro náš lidský svět věru truchlivě. Nastupující generaci čekají další a pravděpodobně větší konflikty. Je na to připravena? Reaguje na to univerzita ve svých studijních programech? Globální problémy jsou již desítky let důkladně analyzovány, jasně popsány a konkrétně doloženy. Navzdory početným mezinárodním konferencím a světovým summitům nepřekročilo však jejich řešení na začátku 21. století práh planých prohlášení a bezradného vyčkávání. Darwin a Malthus by se mohli jen smutně pousmát.

Prof. M. Hejtmánek, DrSc., LF UP

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Setkání osteologů v Olomouci

Ve dnech 8. – 10. 11. 2001 se uskutečnil v Olomouci ve Slovanském domě 4. kongres českých a slovenských osteologů. Nad kongresem převzali patronát primátor Města Olomouce Ing. M. Tesařík, rektorka UP prof. J. Mačáková, děkan LF UP doc. Č. Čihálik, ředitel FN Olomouc doc. V. Ryznar a World Medical Association. Organizace kongresu se z pověření Společnosti pro metabolická onemocnění skeletu ČLS JEP (SMOS) a Společnosti pro osteoporózu a metabolické ochorenia kostí SLS (SOMOK) ujal tým pracovníků III. interní kliniky LF UP a FN v Olomouci pod vedením prof. V. Ščudly za vydatné pomoci Konferenčního centra UP v Olomouci.

Kongresu se zúčastnila řada významných hostů, mj. prof. J. Blahoš, prezident ČLS JEP (dne 28. 10. obdržel vysoké státní vyznamenání – Řád T. G. Masaryka) a prof. R. Džurík, prezident SLS. Význam kongresu byl zdůrazněn i vystoupením zahraničních hostů: prof. G. Boivina z Lyonu, prof. F. Alenfelda z Berlína, prof. P. Lakatose z Budapešti, prof. J. H. M. Feyen z Princetonu a prof. R. Lorence z Varšavy. Slavnostní přednášku na téma *Současný stav a výsledky klinické osteologie* přednesl prof. J. Blahoš. Přednáška svou vysokou úroveň, výstižným a vtipným shrnutím současného stavu a výhledem do budoucna, včetně filozofických aspektů, předznamenala průběh celého kongresu.

V odborném programu nebyla pozornost věnována jen osteoporóze jako hlavnímu problému současnosti, ale celé řadě neméně zajímavých a závažných otázek. V sekcích patofyziologie a farmakologie kostní remodelace, metabolismismu kostní tkáně ve vztahu k traumatu, genetické podklady metabolických chorob kostí, metabolismismu kostní tkáně a onkologická onemocnění, metabolické kostní nemoci v dětském věku, zobrazovací metody a varia odeznělo 52 přednášek a byla zveřejněna čtyři posterová sdělení. Přednesené práce plně podpořily záměr pořadatelů kongresu poukázat na provázanost kosti s ostatními systémy lidského těla a na účast kosti v různých patologických procesech. Je potěšitelné, že pozornost a zájem vzbudily práce olomouckých autorů z III. interní kliniky, Dětské kliniky a Kliniky onkologie. Všechny přednášky se těšily velkému zájmu posluchačů, o čemž

svědčila i bohatá diskuse, která se často přenášela vzhledem k omezeným časovým možnostem do kuloárů. Zdařilá byla i symposia firem Novartis, Eli Lilly a MSD.

K dobré atmosféře kongresu přispěl společenský večer na zámku v Náměšti na Hané a zejména koncert v chrámu sv. Mořice v Olomouci v provedení Ing. B. Plánského (varhany) a A. Hradila, koncertního mistra Moravské filharmonie (house).

V závěrečném slově prof. V. Palička (předseda SMOS ČLS) a MUDr. P. Masaryk (předseda SOMOK SLS) konstatovali, že se jednalo o dosud největší akci SMOS a SOMOK (na 400 registrovaných účastníků), vyzvedli vysokou odbornou úroveň většiny přednesených prací a vyslovili jménem všech účastníků poděkování organizátorům kongresu za jeho zdařilý průběh. MUDr. P. Masaryk, předseda SOMOK SLS, pozval všechny na 5. kongres slovenských a českých osteologů v roce 2002, který se bude konat v Žilině.

Doc. V. Horčíčka, III. interní klinika LF UP a FNO
Foto -tj-

ČKR jednala o návrhu na zavedení školného

V Praze se 6. 11. sešla Česká konference rektorů na svém 61. (mimořádném) zasedání, jehož hlavním bodem bylo projednání *Věcného návrhu zákona o změně principů financování studia na vysokých školách*. Autorství tohoto návrhu patří skupině odborníků, která pracovala pod vedením PhDr. P. Matějů, Ph.D., poslance Parlamentu ČR za Unii svobody.

Česká konference přijala po projednání návrhu následující usnesení:

1. ČKR oceňuje předložení a akceptuje potřebu zavedení školného jako příspěvku na studium.
2. ČKR považuje za věc zásadní důležitosti bod 1 v části I (Dotace) kapitoly číslo 6 návrhu, který zdůrazňuje nutnost růstu výdajů na vysoké školy z veřejných zdrojů na úroveň průměrného podílu z HDP v zemích OECD.
3. Návrh zákona je příliš komplikovaný, a proto ČKR doporučuje výrazné zjednodušení a změnu principů – zejména systému půjček, zjednodušení stanovování výše školného a zaručení počátečního naplnění Fondu vysokoškolského vzdělávání.
4. ČKR je připravena k další spolupráci a diskusi o principech financování studia na vysokých školách.

-red-

Není diskriminace jako diskriminace

Nebývá častým zvykem, aby se na vědeckých konferencích účastníci i posluchači bavili. A zvláště ne, pokud se jedná o otázku tak závažnou, jako je diskriminace. Ale abychom nezačínali od konce: čtenáři Žurnálu již vědí, že 2. a 3. 11. 2001 se konala na PF UP IV. konference právních romanistů (specialistů na římské právo) ČR a SR s tématem *Diskriminace v římském právu*.

Jednání bylo takřka komorní – 14 odborných účastníků včetně dvou čestných hostů z příbuzných oborů (PhDr. J. Bednaříková, CSc., Ústav klasických studií FF MU Brno, a PhDr. I. Koucká, historička starověku, FF UP) a v auditoriu asi 35 vědyctivých studentů. Menší, avšak vkusně upravený prostor učebny umocňoval dojem přátelského prostředí.

Příspěvky k tématu bychom mohli rozdělit do čtyř kategorií: diskriminace v otázce ochrany věcných práv (prof. P. Blahoš), diskriminace v daňové a hospodářské oblasti (dr. Bednaříková, dr. Bílý), diskriminace osob nesvobodných, křesťanů a žen (doc. Skřejpek, dr. Židlická, dr. Vrana, dr. Haramia, dr. Nemeč), diskriminace otroků v trestním právu (dr. Antalová) a diskriminace podle principu personalitního práva (dr. Falada).

Není možné zde popisovat obsah jednotlivých (mimořádně velmi originálních) příspěvků, proto bych se zmínila jen o okruhu, který vzbudil největší zájem u publika: diskuse o diskriminaci žen v Římě. Vyprovokovaly je zejména příspěvky dr. Židlické a dr. Haramiy. Oba svým osobitým humorným způsobem nastiňovali ožehavé otázky, např. zda diskriminace žen nebyla vlastně jejich ochranou či zda byli Římané za císařství natolik nemuzní (či zaneprázdnění), že jejich ženy vyhledávaly raději společnost otroků (což vyvolalo uzákonění ustanovení, že žila-li svobodná Římanka přes trojnásobný zákaz otrokova pána s otrokem, stávala se také otrokyní). Stálo to Římance za to? Asi ano. A proč? Podobné otázky kladli i studenti, zejména přítomní studenti historie FF UP, kteří se v problematice velmi dobře orientovali. I jim tedy patří náš dík za to, že prostředí konference všechny domácí i zahraniční účastníky naladilo příznivě ve prospěch naší alma mater, což několikrát vyjádřili. Jen dodávám, že v příštím roce se romanistická konference uskuteční na PF v Trnavě a jejím tématem bude *Doprava v římském právu*.

Mgr. K. Bubelová, PF UP

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •**Prof. Josef Gründler na Katedře hudební výchovy PdF UP**

Prvním zahraničním hostem letošního zimního semestru Katedry hudební výchovy PdF UP byl na počátku listopadu **prof. J. Gründler** z Institutu elektronické hudby a akustiky při Univerzitě hudby a dramatických umění v rakouském Štýrském Hradci. Tento přední odborník na zvukově orientované počítačové systémy, skladatel, improvizátor a kytarista představil jednak svůj nový projekt, který připravuje společně s rakouskou skladatelkou Elisabeth Shimanou, jednak, jako již po několikáté, vedl v Olomouci kurz pro studenty KHV, tentokrát zaměřený na zvukové aplikace a internet.

Jeho přednáška *Velká partitura* a následující intenzivní kurz *Internet a audio aneb Co a jak s hudbou na internetu*, který se uskutečnil od 6. do 8. 11. 2001, současně zahájily speciální řadu hostujících přednášek a seminářů, které KHV připravila na školní rok 2001/2002 pro studenty magisterských a doktorských studijních programů. Jejich hlavním tématem je zvuková tvorba v situaci nových médií a její technologické i analytické souvislosti. V rámci tohoto projektu,

kteří se koná ve spolupráci s partnerskými institucemi v návaznosti na program Socrates, bude na KHV v průběhu zimního a letního semestru přednášet celkem osm předních specialistů z Rakouska, Německa a Velké Británie, mj. například G. Chew, Ph.D., z Hudebního oddělení Royal Holloway College Londýnské univerzity, prof. W. Jauk z Institutu hudební vědy při Univerzitě Karla Franzense ve Štýrském Hradci, doc. P. Thenhaef z Institutu pro duchovní hudbu a hudební vědu při Univerzitě Ernsta Moritze Anderta v Greifswaldu a řada dalších.

Návštěva zástupce Německé chemické společnosti na UP

V pondělí 12. 11. se ke vzájemné výměně názorů na další spolupráci sešel s rektorkou UP prof. J. Mačákovou, CSc., a prorektorem UP pro vědu a výzkum doc. M. Mašláňem, CSc., **prof. W. Koch**, hlavní manažer Německé chemické společnosti (GDCh) pro mezinárodní styky a emeritní profesor Berlínské univerzity.

Zájem prof. W. Kocha, který intenzivně podporuje kontakty s Českou společností chemickou, vyplynul mj. i z velmi dobrého hodnocení prezentace několika studentů doktorandského studia a doc. K. Lemra z Katedry analytické chemie PFF UP, kteří v minulých letech získali cestovní granty GDCh. Prof. W. Koch patří k těm mezinárodně uznávaným osobnostem, které v praxi podporují myšlenku jednotného vědeckého a výchovného evropského prostoru.

-red-, foto -tj-

Seminář českých a slovenských antropologů

Významná osobnost dříve československé, nyní slovenské antropologie **prof. RNDr. Milan F. Pospíšil, DrSc.**, oslavil své 70. narozeniny v plné síle a svěžesti osobní i pracovní. Svou širokou škálou hlubokých znalostí obohatil českou i slovenskou antropologii nejen na poli vědy a výzkumu, ale i na poli pedagogickém. Vychoval řadu aspirantů, kteří dnes působí na katedrách antropologie v zemích Evropy, i v zemích exotických. U příležitosti zmíněného životního jubilea uspořádala slovenská antropologická společnost a Katedra antropologie PFF UK v Bratislavě dne 5. 11. odborný seminář, kde žáci a kolegové prof. Pospíšila přednesli referáty zaměřené na dermatoglyfiku, funkční antropologii, ergonomie i osteologii. Z olomouckých antropologů se zasedání účastnili prof. J. Riegrová (FTK), J. Šteigl a doc. J. Krátoška (oba PdF).

-ri-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Rektorka Univerzity Palackého si vás dovoluje pozvat na

slavnostní akty promoce

absolventů doktorského studijního programu Cyrilometodějské teologické fakulty, Lékařské fakulty, Filozofické fakulty, Přírodovědecké fakulty a Pedagogické fakulty UP a

předání jmenovacích dekretů docentům,

kteří se habilitovali na Lékařské fakultě, Filozofické fakultě, Přírodovědecké fakultě a Fakultě tělesné kultury UP.

Program:

promoce absolventů doktorského studijního programu;
předání *Cen rektorky UP a Klubu absolventů a příznivců UP*;
předání dekretů docentům;
předání *Čestného uznání* autorům vědeckých monografií.

Zasedání se uskuteční v aule Filozofické fakulty **UP dne 20. 11. ve 14 hod.**

Prof. MUDr. et PhDr. Jana Mačáková, CSc.

Den otevřených dveří UP

V sobotu 24. 11. 2001 proběhne *Den otevřených dveří UP*. V době od 9–13 hod. bude zájemcům o studium na UP představena nabídka studijních programů včetně informací o přijímacím řízení, ubytovacích možnostech a podmínkách studia na jednotlivých fakultách UP.

-red-

K současné náboženské situaci

Moravsko-slezská křesťanská akademie Olomouc zve na besedu z podzimního cyklu 2001 na téma *Současná náboženská situace u nás a ve světě*. Hostem setkání bude P. Kolář, redaktor Českého rozhlasu 2 – Praha, který se věnuje otázkám vztahu církvi ke společnosti, role křesťanství v dnešním světě a hledání cest ke spolupráci lidí dobré vůle.

Beseda se uskuteční 20. 11. ve Velkém sále Arcibiskupské kurie na Biskupském nám. 2 v 17 hod.

-red-

Přednáškový večer III. interní kliniky LF UP

Spolek lékařů v Olomouci pořádá v úterý 20. 11. přednáškový večer III. interní kliniky LF UP, jehož koordinátory jsou prof. V. Ščudla, CSc., a doc. O. Weinbergová, CSc. Přednáškový večer, jehož program je zaměřen na problémy cílových hodnot krevního tlaku v léčbě hypertenze, léčby arteriální a nefrogenní hypertenze aj., se koná v prostorách Teoretických ústavů LF UP od 16 hod.

-red-

Muzikologická konference

Katedra muzikologie FF UP pořádá ve dnech 19. – 20. 11. 2001 v olomouckém Muzeu umění konferenci na téma *Varhany a jejich funkce v Čechách a na Moravě 1600–2000*. Zahájení konference, jejímž hlavním řečníkem bude prof. J. Sehnal, CSc., proběhne za účasti děkana FF UP doc. V. Řehana v pondělí 19. 11. ve 13 hod.

-vij-

Ostravská autogramiáda

Katedra sociální práce Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity pořádá v úterý 20. 11. ve 14 hod. v posluchárně č. 83 (budova ZSF OU) autogramiádu a setkání s autory nových knih – prof. J. Kellerem *Politika s ručením omezeným* a PhDr. N. Kubičkovou (Katedra sociologie a andragogiky FF UP) *Zármutek a pomoc pozůstalým*. Jste srdečně zváni.

-red-

„Jeho žena“ v Olomouci

Ve čtvrtek 8. 11. byla hostem Katedry romanistiky FF UP francouzská spisovatelka **Emmanuele Bernheimová**. Akce se uskutečnila ve výstavních prostorách Tereziánské zbrojnice v rámci festivalu *Les Velles étrangères* (Krásné cizinky) pořádaného pod záštitou Ministerstva kultury ČR a Velvyslanectví Francouzské republiky v Praze.

V srdečné a neformální atmosféře hovořila spisovatelka se studenty o sobě a o své práci. Četné dotazy posluchačů směřovaly především k jejímu románu *Sa femme* (*Jeho žena*), který byl oceněn cenou *Medici* a vyšel také v českém překladu v nakladatelství Paseka. Převážná většina přítomných toto poutavé autobiografické dílo o intimním životě spisovatelky znala, proto také byla beseda velmi konkrétní a otázky šly někdy „přímo na tělo“. E. Bernheimová, která v uplynulém týdnu navštívila několik jiných českých univerzit, ocenila především upřímný zájem posluchačů, malebné prostory Tereziánské zbrojnice, jakož i akustiku výstavní síně. Organizátoři tímto děkují všem, jež přispěli k úspěchu celé akce.

Mgr. M. Voždová, Katedra romanistiky FF UP

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Den vzdělávání na UP

Středisko distančního vzdělávání Filozofické fakulty UP v Olomouci pořádá **ve čtvrtek 22. 11.** v rámci Týdne vzdělávání dospělých **Den vzdělávání na UP.**

Moderní přístupy v managementu – ukázkové semináře pro podniky:

10–10.45 – Financial Intelligence – moderní metody finančního řízení firmy

11–11.45 – Řízení jakosti – ISO 9001:2000

12–12.45 – Manažer vzdělávání, Interní (firemní) lektor

13–13.45 – Komunikační techniky, Efektivní strategie jednání

Moderní přístupy ve výuce a v řízení školy – ukázkové semináře pro MŠ, ZŠ, SŠ:

10–11.30 – Manažerské a diagnostické dovednosti ředitelky mateřské školy potřebné k tvorbě školního vzdělávacího programu

13–13.45 – Komunikační techniky, Efektivní strategie jednání

14–14.45 – Vzdělávání ředitelů a učitelů po internetu – systém distančního vzdělávání ve školách s ukázkami realizovaného projektu KARPO určeného učitelům TV a s nabídkou dalších programů DVU

14–14.45 – Osobnostní a sociální výchova ve školách – ukázky interaktivních technik a prezentace projektu Dokážu to?

15–15.45 – Programy Prevence sociálně patologických jevů, Sexuální výchova na školách

-red-

Britská rada upozorňuje

Britská rada v Olomouci oznamuje, že fond její knihovny přechází formou daru do správy Informačního centra UP. Knihovna, která ponese od ledna 2002 název *Britské centrum knihovny UP*, zůstává ve stávajících prostorách (Křížkovského 14) a bude sloužit všem zájemcům o anglický jazyk a britskou literaturu z řad široké veřejnosti olomouckého regionu. K dispozici budou rovněž informační materiály o studiu ve Velké Británii a ke cambridgeským zkouškám, které budou i nadále organizovány v Olomouci.

Z důvodu převodu fondu knihovny bude středisko Britské rady v Olomouci v prosinci uzavřeno.

Kontakt: The British Council, resource Centre, Křížkovského 14, POB 100, 771 00 Olomouc, tel: 068/522 32 03, fax: 068 / 522 25 78, e-mail: BCOlomouc@britishcouncil.cz, <http://www.british-council.org/czechrepublic>.

-red-

Nové telefonické spojení

Dne 15. 11. 2001 byla přepojena nová telefonní ústředna v objektu Přírodovědecké fakulty UP na ul. Tomkova 40 na metropolitní počítačovou síť UP. Od tohoto data je tak umožněno telefonické spojení přes čísla provolby 563 nebo 744 a v rámci UP prostřednictvím volby nových čtyřmístných čísel pobočkových stanic zaměstnanců kateder.

Tištěné pracovní telefonní seznamy o nových číslech stanic byly rozeslány nebo jsou k dispozici na podatelně Rektorátu UP. Informace o telefonních číslech rovněž podá spojovací služba RUP č. 99 nebo 1111, 5631111, 744 1111 a spojovací služba Tomkova 40 č. 4666 nebo 563 4666, 744 4666.

-baz-

Poděkování

Katedra slavistiky FF UP se připojuje k poděkování Katedry romanistiky z 8. čísla Žurnálu UP ze dne 2. 11. 2001 a upřímně děkuje vedoucímu sekce nederlandistiky Katedry germanistiky FF UP W. Engelbrechtovi za laskavé a nezištné zprostředkování daru odborného tisku z knižního fondu Amsterdamské univerzity.

Doc. E. Vysloužilová, CSc.

ROZHOVOR

Současný šperk je hlavně předmět komunikace

V nedávné době absolvoval **doc. Pavel Herynek** z Katedry výtvarné výchovy PdF UP studijní pobyt ve Finsku, který mu hradila finská vládní organizace. Při této příležitosti jsme mu položili několik otázek.

Co bylo cílem vaší cesty do Finska?

Hlavní náplní mého krátkého studijního pobytu v Helsinkách byla práce na mém projektu „Současný umělecký šperk ve Finsku“. Navštívil jsem řadu ateliérů a dílen finských kolegů, hovořil jsem s nimi o jejich tvorbě a dokumentoval jsem výsledky jejich tvůrčí práce. Rada z nich jsou také učitelé na různých typech škol – od základní až po univerzitu či polytechniku, takže bylo o čem hovořit i po stránce pedagogických zkušeností.

Výsledky mého výzkumu (to zní příliš vědecky) využiji kromě publikování v odborném tisku hlavně při výuce předmětu kov a šperk. O přednášku na téma „Současný finský šperk“ už projevil zájem i kolegové z jiných kateder výtvarné výchovy.

Zároveň jsem využil pobytu v Helsinkách k prohloubení spolupráce s tamější Univerzitou umění a designu (UIAH), se kterou jsem navázal kontakt před třemi roky.

Jednal jsem s novým vedoucím Katedry výtvarné výchovy (Department of Art Education) profesorem Juho Varto a byl jsem překvapen jeho bleskovou reakcí na naše setkání. Po návratu do Olomouce jsem od něj našel e-mail, který odeslal pět minut poté, kdy jsem od něho odešel. To nebylo poprvé, co jsem se setkal s velice vstřícným, rychlým a laskavým jednáním Finů, kteří vždy přesně dodrželi čas našeho setkání a potvrzovali mi pověst o své solidnosti. Spolupráce obou kateder – UIAH a naší KVV – by se měla od příštího roku rozšířit i o výměnu učitelů, jak nám to potvrdila paní Meri-Helga Mantereová z UIAH, která navštívila naši katedru před týdnem.

Měl jste možnost seznámit se s tamější koncepcí výuky výtvarné výchovy na vysokých školách?

Ano, ale pouze na UIAH, kde jsem našel zmíněný Department of Art Education, jenž má podobný učební program jako naše katedra. Klade se zde však větší důraz na teoretickou přípravu studentů oproti naší tendenci, kde se upřednostňují praktické předměty – výuka kresby, malby, grafiky či předmětu užitého umění jako je keramika, šperk nebo textil. Obojí pojetí má své výhody i nevýhody, a v tom je také zajímavost naší spolupráce. Ideální podoba programu výuky se hledá těžko. Zvláště u nás se řadu let potýkají střídající se vedoucí s tím, že našim studentům chybí estetika. A to by nemělo na takové škole být. Finští studenti mají také větší volnost ve výběru předmětů v rámci kreditního systému, mohou strávit třeba semestr na jiné škole podobného typu doma nebo v zahraničí, ale to se v menší míře praktikuje už i u nás. Co je však nejpatrnější, když přijedete po čase do těžké školy, je zřetelná lepší vybavenost učeben, ateliérů a dílen. Finská vláda veškeré školství v zemi silně podporuje.

Zabýváte se tvorbou šperků. Existují v současné době v této oblasti tvorby nějaké trendy?

U šperků je to podobně jako u ostatních výtvarných oborů. Dnes existuje široká škála uměleckých projevů, které budeme moci přesněji zařadit do jednotlivých škatulek až s odstupem času. Ta pestrost pojetí je dána absolutní svobodou současných tvůrců.

U současného finského šperku považují za jakousi příznakovou kvalitu větší podíl žen v tomto odvětví užité tvorby.

Obecně se dá říci, že v dnešní šperkařské produkci rozeznáváme dva hlavní trendy. Ten první klade více důraz na design a na užití tradičních drahých materiálů (stříbro, zlato, platina, drahé kameny, perly). Druhý trend zahrnuje artefakty s užitou funkcí, kde je posílena kvalita osobní výpovědi, osobního výrazu a postoje autora, který neváhá použít pro své šperky

třeba obyčejné dřevo, perli, textil, kost nebo umělou hmotu. Dnešní šperky jsou – myslím teď špičkové výrobky – hodnoceny odborníky nikoli podle užitého materiálu, ale právě pro své výrazné osobní kvality, které musí být neotřelé. Toto rozdělení je však velmi hrubé, protože skoro všichni se snaží zaujmout něčím novým, a tak přinášejí a přiřazují ke starší produkci další a další předměty s jinými kvalitami.

Měl jste možnost svá díla nebo práce vašich studentů prezentovat během pobytu ve Finsku?

Ano, ale pouze prostřednictvím diapojekce. Tuto možnost mi předem nabídli kolegové z Department of product and strategic design, prof. Satu Tamminen a Petteri Ikonen. Ti zorganizovali dvouhodinové vystoupení, ve kterém jsem vedle kolegyn z Macaa a Kolumbie vystoupil i já. Všechny přednášky byly zaměřené vždy na osobní pojetí tvorby a ve druhé části na zkušenosti z pedagogické nebo osvětové práce autora. Myslím si, že nejen pro mne to bylo velmi zajímavé a podnětné srovnání jihoamerické, středoevropské a asijské kultury designu a tvorby užitého předmětu denní potřeby. Tato „trojprednáška“ byla hojně navštívena studenty z různých kateder i několika učiteli a sklídila po našem vystoupení potlesk.

Také zde jsem si potvrdil, že naše kultura je pro cizince stejně atraktivní jako třeba asijská pro nás, ale že si to někdy neuvědomujeme. Přitom máme lidem z venku co ukázat a co nabídnout. Jen nám často chybí ještě větší sebevědomí podpořené dobrou prací a také propagační schopností včetně cizojazyčných materiálů.

Rozhovor připravila

A. Novobilská

Na snímku: Tuija Helena Markonsalo: Náhrdelníky, 2001 (vlevo GET ON, vpravo WONDERBAUM). Foto z archivu autorky.

Ve vědění je síla. Musíte to však vědět na správné lidi.

Ne u všech lidí vyznívá poměr mezi tím, nakolik je vzdělání formovalo a nakolik deformovalo, ve prospěch prvnioho.

-jas-

Z VĚDECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP**Pracoviště světové úrovně**

Tato slova slyšeli členové Vědecké rady LF UP z úst externích oponentů o laboratoři molekulární cytogenetiky na Hemato-onkologické klinice LF UP. Za trvalé podpory přednosti kliniky prof. K. Indráka laboratoř založila a řadu let vede odborná asistentka Lékařské fakulty **RNDr. Marie Jarošová, CSc.** 11. říjen byl jejím velkým dnem. Na programu Vědecké rady bylo její habilitační řízení a já si nenechal ujít příležitost vyslechnout její veřejnou přednášku. Byla znamenitá stejně jako její dřívější přednášky na různých odborných fórech. Měla kvalitní, dynamickou obrazovou dokumentaci a způsob podání tématu přizpůsobila oborově heterogennímu lékařskému publiku. Tím vzbudila zájem, udržela pozornost a dosáhla obecné srozumitelnosti, což právě v jejím oboru určitě není snadné.

Co někdejší absolventku pedagogické fakulty asi vedlo k tomu, aby nástavbovým studiem získala odbornou kvalifikaci na pražské Přírodovědecké fakultě a vědeckou hodnost obhájením disertační práce v oboru cytogenetika? Kdo si jednou začne s genetikou, má zvědavého ducha, je zručný v laboratoři, má dobré pracovní podmínky, nechybí mu ani šéfovo povzbuzení a když přijdou výsledky s aplikačními výstupy v klinice, publikovatelné posléze i v zahraničních časopisech – ten se sává celoživotním zajatcem genetiky. Jako mnoha jiným se to přihodilo i kolegyni Jarošové. Publikuje v odborných časopisech čes-

kých i zahraničních s vysokým IF, je autorkou, resp. spoluautorkou řady vědecky prioritních poznatků, pořádá kurzy molekulární cytogenetiky pro zájemce z celého státu, je řešitelkou grantových projektů, autorkou učebních textů, členkou odborných společností, redakčních rad atd. Drží krok s prudce se rozvíjejícím oborem. Ovládá moderní metody založené na vysoce sofistikovaných přístrojích a technologiích, např. komparativní genomickou analýzu a varianty fluorescenční in situ hybridizace DNA. Jejich výsledky mají přímý význam pro diagnózu, prognózu i léčbu krevních onemocnění skupiny hematologických malignit. To bylo také tématem její habilitační přednášky, kterou ilustrovala vlastními výsledky laboratorních vyšetření.

Jen málokdo na univerzitě ví, jak příznivý ohlas mají výsledky tohoto pracoviště u české odborné veřejnosti, ale i v zahraničí. Nejlépe o tom svědčí práce dr. M. Jarošové a spolupracovníků v zahraničních časopisech s mezinárodním renomé.

Pracoviště molekulární cytogenetiky může být chloubou Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty UP.

M. Hejtmánek

Úloha modelů ve vědě

Nobelovu cenu za fyziologii a medicínu dostali letos molekulární biologové F. Nurse, T. Hunt a L. Hartwell. Objevíli molekulární mechanismus řídící dělení kvasinkové buňky (buněčný cyklus). Prokázali také, že stejný mechanismus funguje v buňkách rostlin, hub, zvířat a lidí. A hlavně se ukázalo, že poruchou tohoto mechanismu vzniká rakovina, takže podstata této obávané nemoci je genetická. A tak studium experimentálního modelu – drobné a nevýznamné kvasinky (*Schizosaccharomyces pombe*) pomohlo odkrýt nový pohled na vznik nádorů a nový přístup k jejich diagnostice, klasifikaci i léčbě. Posunulo studium buněčného cyklu do centra biomedicínského výzkumu ve světě a vznikla řada nových časopiseckých titulů. Pět pracovišť na UP a ve FNO je v současné době orientováno právě na tuto problematiku a svými výsledky obohacuje světovou vědu.

G. W. Beadle a E. L. Tatum dostali stejné ocenění, a to za výsledky svého experimentování s obyčejnou plísní chlebovou (*Neurospora*), ve 40. letech minulého století. Prokázali, že geny určují strukturu enzymů (bílkovin). Odtud odstartovala biochemická genetika s významným uplatněním v diagnostice, léčbě a prevenci metabolických nemocí. Specializované pracoviště FNO vedené RNDr. T. Adamem dosahuje v současné době na tomto poli výsledků mezinárodní úrovně.

ACADEMIA FILM OLOMOUC 2002**Přípravy na Academia film Olomouc 2002 začaly**

„... a co dál, dokumente? / What's Up, Doc?“ – tento podtitul, odkazující „k nejisté situaci ve světě a v dokumentární tvorbě“, ponese 37. ročník festivalu Academia film Olomouc, jehož přípravy byly zahájeny jednou z prvních schůzek organizačního výboru AFO 6. 11. Podle informací tiskového mluvčího festivalu P. Peče byla věnována zejména rozdělení kompetencí mezi členy výboru pod novým vedením festivalu; ředitelem letošního ročníku AFO 2002 byl v září 2001 jmenován ředitel IC UP PhDr. R. Hladký (ve funkci vystřídal PhDr. J. Schneidera, který odcestoval na dlouhodobou zahraniční stáž). Náplní schůzky byla také diskuse o výtvarném motivu příštího ročníku AFO, který opět vypracoval ak. soch. T. Chory; hovořilo se rovněž o zajištění prostor pro konání festivalu (Muzeum umění, kino Central a v Divadlo

JUBILEA**Blahopřejeme!**

Při příležitosti významných životních jubileí předala rektorka UP prof. J. Mačáková medaile Za zásluhy o rozvoj UP dvěma pracovníkům CMTF UP. Stříbrnou medaili obdržel (na snímku zprava) **ThDr. Václav Ventura, Th.D.**, odborný asistent na Katedře spirituality, mezináboženského dialogu a studií křesťanského východu; **doc. PhDr. Jiří Musil, CSc.**, který přednáší psychologii na CMTF a FF UP, získal zlatou medaili. Výrazem uznání naší univerzity byl blahopřejný dopis pro **prof. RNDr. Jana Peřinu, DrSc.**, vedoucího Výzkumného centra pro optiku.

-red-, foto -tj-

OTÁZKA PRO: ING. J. JIRKU, KVESTORA UP**Jak probíhá přestavba jezuitského konviktu, v němž by mělo od příštího akademického roku působit pět kateder Univerzity Palackého?**

Ing. J. Jirka: Popis činností, které byly dosud provedeny a které bude ještě do dokončení stavby nutno provést, by sám o sobě vydal několik stran. V krátkosti lze konstatovat, že stavební práce probíhají podle schváleného harmonogramu a termín jejich dokončení, tj. 30. duben příštího roku, by podle současného vývoje měl být dodržen. S ohledem na současný stav stavby by nás již neměl překvapit žádný nálezk, který by vyžadoval další jednání s památkáři a případně další úpravy projektu v průběhu stavby, se kterými jsme se dosud museli potýkat.

V roce 2000 bylo na rekonstrukci vynaloženo celkem cca 115 mil. Kč, v letošním roce se počítá se 160 mil. Kč (včetně všech projektových, sanačních a restaurátorských prací). Celkový náklad přesáhne 320 mil. Kč investičních prostředků. Konečnou výši nelze dosud přesně odhadnout z důvodu dosud probíhajících restaurátorských prací. Zatím nejsme také schopni před zpracováním dokumentace na interiéru stanovit, kolik dalších neinvestičních prostředků bude potřeba a jaká část vnitřního vybavení bude součástí stavby.

Souběžně se stavebními pracemi však již nějaký čas probíhá intenzivní jednání nad celkovým řešením interiéru. Podle našich představ by měla ještě nejspíše v příštím týdnu proběhnout další jednání s katedrami, které se budou do objektu stěhovat, abychom mohli definitivně stanovit rozsah a podmínky zadání zpracovatelů projektu interiéru, kterým je Studio Polách a Bravenec. Byli bychom rádi, kdyby ke shodě v názoru na řešení interiéru došlo co nejdříve, abychom měli jeho hotový projekt k dispozici včas pro další kroky – vypsání příslušných výběrových řízení a vlastní realizaci vybavení, která by měla proběhnout tak, aby katedry mohly v dokončeném objektu učit již od zimního semestru 2002/2003.

-red-

T. H. Morgan, vědecký učitel zmíněných dvou badatelů, získal tutéž cenu již před nimi za výsledky pokusů s muškou octomilkou (*Drosophila*) v letech třicátých. Dokázal kauzální souvislost mezi změnou struktury nebo počtu chromozomů a změnu anatomické útvary mušičího těla. Odtud odstartovala cytogenetika, uplatňující se významně v klinické medicíně (vývojové poruchy plodu, hematologické nemoci a mnoho dalších). Dvě pracoviště na LF UP a ve FNO dosahují dnes v cytogenetice – především v její nejnovější větvi molekulární – mezinárodně uznávaných výsledků.

Nobelovu cenu by si byl určitě zasloužil J. G. Mendel. Jenže v době, kdy křížil svoje hrachy na zahrádce starobrněnského augustiánského kláštera, ještě nebyli Nobel ani jeho nadace a nadto Mendelova publikace z roku 1866 upadla v zapomenutí na desítky let, protože ji tehdy nikdo správně nepochopil. A tak si Mendela jako zakladatele světové genetiky a nejslavnějšího studenta staré olomoucké univerzity připomínáme alespoň pamětní deskou na budově CMTF UP.

Bez experimentálních modelů – kvasinky, plísně, mouchy, hrachy – by vývoj genetiky a buněčné biologie nebyl možný.

-mh-

hudby, kino Metropol). Jak dále P. Peč doplnil, žádný z výše zmíněných návrhů není definitivní, ve stadiu zrodu jsou také přípravy programu. Členy organizačního výboru AFO 2002, který zahájí přípravné kroky ke konání 37. ročníku mezinárodního festivalu, jsou PhDr. R. Hladký (ředitel festivalu), Mgr. P. Bergmannová, (programová ředitelka), R. Holický (koordinátor doprovodných akcí), Ing. J. Holišová (sekretariát AFO), PhDr. T. Hrbek (koordinátor odborných seminářů), doc. J. Luska (zástupce prezidentky festivalu), ak. soch. T. Chory (grafický design), P. Peč (tiskový mluvčí), Ing. J. Pour (organizace festivalu), PhDr. J. Pilátová (technické zabezpečení).

-red-

STUDENTSKÁ RUBRIKA

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Zkušenosti ze studijního pobytu ve Vídni

Díky stipendiu udělovanému v rámci projektu CEE-PUS, který je již několik let realizován na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty UP v Olomouci, jsem květen roku 2001 prožila ve Vídni, kde jsem připravovala materiál pro svou diplomovou práci zaměřenou na problematiku výuky českého jazyka na českých krajských školách v zahraničí.

Není třeba zdůrazňovat, že české školy nevznikaly jenom u našich jižních sousedů, ale také např. v Chorvatsku, na Ukrajině, v Austrálii, zkrátka všude tam, kde se po odchodu z naší vlasti usídlila početnější česká komunita, jejíž členové se ve snaze zachovat český jazyk pro další generace rozhodli bojovat za právo vzdělávání v rodném jazyce.

Svou pozornost jsem soustředila na jedinou existující českou školu v Rakousku proto, že obě naše země mají společnou historickou tradici.

Ve Vídni – v nádherném městě na Dunaji – dodnes žije několik desítek tisíc Čechů a Slováků. Jak jsem již předeslala, z mnoha českých škol, které v tomto velkoměstě vznikaly hlavně ve 20. a 30. letech, zůstala pouze jediná, jejíž budova se nachází v malebném zákoutí náměstí Sebastianplatz ve třetím vídeňském okrsku. Tato škola, i když je i nadále spravována krajským školským spolkem Komenský, už v pravém slova smyslu českou školou není – od školního roku 1997/1998 byla uznána jako dvojjazyčná. Všechny předměty (kromě českého jazyka), se vyučují podle rakouských osnov. Díky tzv. Schulbuchaktion (učebnicové akci) rakouského ministerstva školství jsou od roku 1974 na škole používány rakouské učebnice. Učebnice používané pro výuku českého jazyka jsou objednávány z naší republiky přes české velvyslanectví ve Vídni. Tato soukromá škola má navíc tzv. právo veřejnosti, jež bylo uděleno dědičně všem školám spolku Komenský v 60. letech minulého století (videňští Češi za ně bojovali několik let).

Videňští Češi dokázali v hlavním městě vybudovat obecné, měšťanské i střední školy na velmi vysoké úrovni. Mnoho budov, v nichž se vyučovalo, bylo nově postaveno, a proto nás snad ani nepřekvapí, že budova z roku 1936, v níž se dnešní česká škola nachází, byla ve své době jedním z nejmodernějších školních zařízení v celém hlavním městě Rakouska. V současnosti jsou na škole prováděny již několik let opravy, na něž přispívá i česká vláda. V budově je umístěna nejen mateřská škola, ale i první stupeň, tzv. „private bilinguale Volksschule“, a druhý stupeň, tzv. „bilinguale Sekundarschule“. Velký přínos pro mládež představuje i gymnázium, tzv. „Oberstufe“, které bylo po mnohaleté pauze opět před dvěma lety obnoveno.

Protože studují český, anglický a německý jazyk na Pedagogické fakultě UP v Olomouci, byla jsem velmi zvědavá, jakým způsobem se tyto předměty vyučují na jednotlivých stupních základní školy. Nejprve jsem se rozhodla navštívit nejmenší děti v 1. třídě. Už v tomto věku jsou na ně kladeny větší požadavky než na jiných obecných školách v Rakousku. Děti se tu musí naučit aktivně používat obou jazyků (češtiny i němčiny). Hodinám českého jazyka jsou přiděleny pouze 4 hodiny týdně a učitel musí probrat se žáky stejné množství látky jako na kterékoliv škole tohoto typu v České republice. Až se děti naučí psát (podle rakouské písanky), čeká na ně nejen rakouská, ale i česká čítanka. Hodiny jsou oživovány českými i německými říkankami, pranostkami i básničkami, které ulehčují zvládnutí obou jazyků.

V „Komenského škole“ se děti navíc již v 1. třídě seznamují s anglickým jazykem, jemuž jsou vyhrazeny 2 hodiny týdně. Výuka zde neprobíhá klasickým způsobem, žáci v hodinách vůbec nepiší a slovíčka i celé fráze si osvojují pouze pomocí obrázků a různých her.

Učitelé musí být během kterékoliv vyučovací hodiny na kterémkoliv stupni připraveni plynule překládat z jednoho jazyka do druhého, protože školu navštěvují i rakouské děti. Jednou jsem navštívila hodinu českého jazyka ve 2. třídě obecné školy, při níž se

vyskytla zajímavá spolupráce dětí; žáci svému rakouskému spolužákovi překládali a vysvětlovali všechny česká slova v jednom pravopisném cvičení tak, aby si všichni vzájemně rozuměli.

Vyučující považují učební plán na 2. stupni „Komenského školy“ za náročný, neboť je sestavován na úrovni výuky na reálném gymnáziu. Přínos však lze spatřovat v tom, že žáci jsou lépe připraveni pro studium na středních školách. Je třeba zdůraznit, že v hodinách českého jazyka je preferován rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Na „Komenského škole“ vyučují čeští i rakouští učitelé. V hodinách českého a německého jazyka uplatňují zvláště metodu tzv. týmového vyučování, která je v současné době velmi aktuální nejen na uvedených školách, ale i na školách jiných, a to především vzhledem k poměrně vysokému počtu různých národností žijících ve Vídni.

Na obecné škole se o hodiny německého jazyka dělí třídní učitelka českého původu s učitelkou rakouskou. Při dotaci 5 hodin německého jazyka týdně učí 3 hodiny na prvním stupni třídní učitelka (mluví česky i německy). Jednu hodinu je ve třídě společně s rakouskou učitelkou, která následující hodinu vede sama. Tímto způsobem jsou děti vedeny ke konverzaci v obou jazycích.

V každé hodině češtiny pomáhá třídnímu učitelovi na prvním stupni (na 2. stupni pouze v českém jazyku) rodilá Češka. Je důležité poznamenat, že tuto školu navštěvují i slovenské děti, které mají v té době, kdy probíhá výuka českého jazyka, svůj mateřský jazyk - slovenštinu.

Na všech stupních školy děti zpracovávají v hodinách jazyků různé projekty. Protože rok 2001 byl vyhlášen rokem jazyků, chtěla bych se v této souvislosti zmínit o úkolu, na němž studenti gymnázia pracovali bezmála tři měsíce. Ve svém projektu, pro jehož zpracování využili všech dostupných informací, se zabývali původem a vývojem českého jazyka, všímali si v něm i problematiky menšin žijících v Rakousku. Studenti si vše sami zpracovávali na CD v Mediacentru ve Vídni. Celý projekt, který trvá asi 15 minut, bude na podzim vyslán nejen v Rádiu Orange, ale pravděpodobně i na vlnách Ó1 (1. program rakouského rozhlasu).

Za zmínku stojí i to, že škola udržuje velmi blízký kontakt s rodiči. Během roku jsou pořádány různé kulturní a sportovní akce, např. divadelní představení, školní olympiády, zahradní slavnosti

Pobyt na „Komenského škole“ byl velkým přínosem pro mou další pedagogickou praxi. Chtěla bych poděkovat všem zaměstnancům „Komenského školy“ a tamějšího krajského spolku za srdečné přivítání, ředitelce Mag. Aleně Hoffové za to, že mi umožnila provést výzkum, a učitelům za umožnění hospitací v jejich hodinách a odborné vedení při mých výstupech. Chtěla bych této škole popřát hodně úspěchů a dostatečný počet žáků, hlavně pak takových, pro něž bude český jazyk nadále jazykem blízkým a inspirujícím.

M. Hobzová, studentka 4. ročníku PdF UP

O „bushismech“ a jiných

Zeptáme se kohokolí, zda v demokratickém státě má každá rodina právo zvolit si způsob vzdělávání svých dětí. Odpověď musí samozřejmě znít „ano“, neboť v opačném případě jaká by to byla demokracie? Použijme jako příklad Spojené státy americké, kde stát pečuje o zajištění veškerých možných svobod pro své občany včetně vlastnictví zbraní (i když se nemálo lidí začíná pozastavovat nad tím, zda tato svoboda neškodí svobodám jiných občanů). Ve Spojených státech se můžete sami rozhodnout, jestli si vyberete školu veřejnou, nebo soukromou. Rodina mých přátel, ateistů a Židů, poslala svou dceru na lyceum vedené katolickými jeptíškami, bezpochyby nákladné, neboť tam byl zaručen poznatek, kdo to byl Julius Caesar, zatímco na školách veřejných se spokojují maximálně s Georgem Washingtonem. Samozřejmě se ta dívka po ukončení dobré školy dostala na Harvard, zatímco absolventi veřejných škol nikoli, neboť výuka se musela přizpůsobit úrovni portorikánských dětí, které hovoří anglicky s obtížemi. Americká situace vypadá následovně: ten, kdo má peníze, může za ně získat pro své děti dobré vzdělání; ten, kdo je nemá, je odsouzen k polovičnímu analfabetismu. Pozastavuji se nad tím, zda nízká úroveň amerických veřejných škol neovlivňuje úroveň škol soukromých, když beru v úvahu, že lidé z dobrých rodin, například jako Bush (doporučuji vám, abyste se podívali na internetovou stránku věnovanou „bushismům“), se dopouštějí takových gramatických, geografických a logických chyb, že ve srovnání s nimi připadá lídr Severní ligy Umberto Bossi, proslulý svými nesouvislými výpověďmi, jako laureát Nobelovy ceny. Jestliže jsou americké univerzity, zčásti veřejné, zčásti soukromé, obecně vynikající, je to hlavně zásluha jejich neustálé verifikace trhů. Proto mnoho veřejných vysokých škol usiluje udržet si dobrou úroveň za každou cenu.

Na úrovni vysokých škol funguje tento mechanismus rovněž v Itálii, zvláště poté, kdy jim byla přiznána dalekosáhlá autonomie. Stát se zabývá pouze uznáváním diplomů některých soukromých univerzit a ustanovováním zemských komisí pro akreditaci kateder. Pokud ukončíte ekonomickou vysokou školu Bocconi v Miláně, jste „za vodou“, jestliže absolvujete některou méně prestižní soukromou vysokou školu, zverifikuje vás buď trh s pracovními silami, nebo různé konkurzy na místa prokurátorů, notářů, učitelů apod. (...)

(Umberto Eco: Szkoła Eco,

Wprost 9. listopadu 2001, přel. -if-)

Poznámka překladatele:

Z „bushismů“ publikovaných na internetu dva na ukázkou: „I think we ought to raise the age at which juveniles can have a gun.“ („Myslím, že bychom měli zvýšit věk, ve kterém mohou mít mladiství střelnou zbraň.“) St. Louis 18. října 2000. – „I know what I believe. I will continue to articulate what I believe and what I believe – I believe what I believe is right.“ („Vím, v co věřím. Budu pokračovat, abych zrozumitelně vyjádřil, v co věřím, a v co věřím – věřím, že v co věřím, je správné.“) Řím 22. července 2001.

NA PULTECH KNIHKUPECTVÍ

Na pultech knihkupectví

Knihkupectví Studenecentrum (Křížkovského 14, 772 00 Olomouc) doporučuje některé z novinek doplňujících studijní literaturu:

P. Floss: Mikuláš Kusánský (Vyšehrad)

Studie o životě a díle renesančního filozofa, matematika a politika z pera místního profesora Pavla Flosse doplněná překlady vybraných děl.

O. Matoušek a kol.: Základy sociální práce (Portál)

Původní česká učebnice našich předních odborníků seznamuje se základy, východiskami a historií sociální práce.

M. Mravcová: Od Oidipa k Francouzové milence (Národní filmový archiv)

Svazek s podtitulem Světová literatura ve filmu přináší patnáct interpretačních studií na téma vztahu literárního díla a jeho filmové adaptace.

N. Kubičková: Zármutek a pomoc pozůstalým (ISV)

Autorka působící na UP přichází s průkopnickou knihou, která je určena každému, kdo se při výkonu svého povolání může setkat s pozůstalými.

-for-

Diskuse, názory, ohlasy**Kterak mladý konzervativce vejce vrhal...**

Angažovanost je jedním z předpokladů změny. Angažovanost je velmi úzká štěrbina mezi horlivým huronstvím a rezignací. Ve zmíněných extrémech se zřejmě pohybuje svět, rovněž tak Česká republika v posledních převratných letech. Na angažovanost kultivovanou, sebereflekující a poučenou se v této překotné době pravděpodobně pozapomnělo. Nebo na ni prostě není čas.

Na uběhlé tři týdny (od protestního setkání) se rozběhlo narychlo zhotovené, nesourodé autorsko-organizační soustruží, které se z nastolené myšlenky snažilo vykrésovat co možná nejvíce. Dávno už nešlo o beztak zprofanované a precedenční dvě miliardy. Nešlo ani o unáhlenou politickou reakci. Záměrem byla reakce, ale **poetická!** Měl proběhnout pokus o demonstraci ve vlastním smyslu slova: demonstraci jako předvedení, vyjevení, poukázání na pozapomenutý společenský region – vysoké školy, podhouby výsněně občanské společnosti. Poukázání na tušený (dávno absentující a zteřelý) zájem veřejnosti o zmíněnou instituci.

Nikdo se nesnažil zpochybňovat, že organizátoři neškodné akce jsou většinou lidé doposud (naštěstí) nezakotvení ve zdejších chabém politickém spektru. Že jejich „filozofický“ postoj k životu, společnosti, vládě, světu není nevyvratitelný. Nikdo se ani nesnažil

Vědec, pedagog a entuziasta

Přednáška prof. R. Zahradníka k počtů J. L. Fischera pojednávala o molekulových vědách a byla pozoruhodná již samým způsobem podání látky.

Posluchači zažili tak říkajíc na vlastní kůži účinnost takových pedagogických postulátů, jako je motivace zájmu, udržení pozornosti, názornost, jasný výklad, barvitá a svěží čeština, výrazná dikce, přesvědčivost výroků bez váhání podepřená subjektivně podbarvenou interpretací složitých (bez matematického aparátu), jen aby neunikla podstata věci a byla správně pochopena. Poznali také, co znamená jemný autorův humor uplatněný v pravé chvíli, kdy mysl posluchačů má být na chvíli uvolněna, aby byla opět ochotna sledovat další výklad.

Téměř půl druhé hodiny trávící přednáška byla brilantní pedagogickou etudou. Odezněla bez pomoci připravy, s použitím několika průsvitků, bezpečného projektoru a několika zcela jednoduchých názorných

do příprav divadelně-exekuční akce vtělit jakoukoliv nadosobní doktrínu. Proto byla také zvolena apolitická divadelní forma projevu.

Přesto bylo možno dezinterpretovat nadšené studentské úsilí (= jedinou elegantní formu vyjádření) jako projev levicově tendenční klíky. Tři důkazy v podobě syrových slepičích vajec dopadly na podium v průběhu představení. Nehorlím zde kvůli „zneuctění vznešené ideje“, pouze mne udívají despekt a arrogance, s jakou může ojedinelou studentskou jednotu nabourat pomatená ideologicko-sabotérská onanie. Paradoxně prizmatem zaniceného příznivce nejmenované „občansko-demokratické“ zombíe.

Důmyslnost, s jakou jsme se snažili ojedinelý projekt dotáhnout do konce a reprodukovat, se setkala pravda s rozličnými ohlasy. To bylo ostatně jedním z cílů. Nikdy ale nebyla překročena důstojná linie myšlenkových sympatií či antipatií. Někomu zjevně podobná soudnost schází. Proti ubohosti nezmůžou nic ani (jindy silné) zbraně druhé účastné strany: nadšení, ironie a sebestarodíe.

P. S. Stejně množství „sabotérské“ suroviny mi den před představením (spolu s chlebem) postačilo k obstočné večeři.

(Doufám, že) jednohlasně za „dobrovolně angažované“ spolustrážce „Popravu“)

P. Bednařík, student FF UP

pomůcek. Autor si vytкнуł cíl: umožnit posluchačům nepřírodovědecky vzdělaným nahlédnout do jedné z nejobtížnější přístupných oblastí poznání – do kvantové chemie a teorie chemické vazby. Cíl splnil způsobem pro mnohé nevidaným; pro nás, kteří prof. Zahradníka známe, způsobem očekávaným. Posluchači, a byla jich plná aula FF UP, se rozcházejí okouzlení charismatem osobnosti Rudolfa Zahradníka – vědce a pedagoga s neutuchajícím entuziasmem, který desítky let nalezá nové poznání v oblasti, kde se vědy stýkají a spolu komunikují. Přejme našemu milému hostovi, aby se mu splnilo jeho velké přání a vznikla laboratoř pro výzkum katalýzy. Neboť, jak autor řekl, odкрыtím molekulových mechanismů právě tohoto jevu a jejich využitím lze opravdu radikálně snížit energetickou náročnost výroby a uchovat přírodní neobnovitelné zdroje energie do budoucna pro daleko ušlechtilější použití než dnes.

Prof. M. Hejtmánek, LF UP

Ad Knížní novinky z Filozofické fakulty UP

Reagují na výzvu redakce Žurnálu UP (ŽUP č.7/2001) o doplnění přehledu, a také proto, že se domnívám, že uvedený článek mohl dát podnět pro vznik mylných představ o publikační činnosti na FF UP.

Začnu nejdříve přehledem odevzdaných rukopisů v roce 2001 a vydaných publikací UP ke dni 10. 11. 2001.

fakulta	odevzdáno	vydáno	bude vydáno do konce roku 2001	bude vydáno v roce 2002
CMTF	8	3	2	3
FF	35	19	5	11
FTK	9	8	–	1
LF	18	14	1	3
PdF	35	21	5	9
PF	6	3	2	1
PřF	25	16	1	8
SDV, CODV	29	28	1	–
Celkem	165	112	17	36

Publikací autorů z FF UP vydaných Univerzitou Palackého za červenec a srpen bylo 6 (ŽUP č. 2/2001), v září byly vydány 3 tituly (ŽUP č. 5/2001) a v říjnu 4 tituly (ŽUP č. 9/2001). Z výše uvedeného vyplývá, že „hranička knižních publikací vzniklých v poslední době na FF UP...“ je složena z více než šesti titulů, jak bylo uvedeno ve výše zmíněném článku. A to do svého přehledu nemám zahrnutý údaje o publikacích, které byly vydány mimo Univerzitu Palackého. Omlouvám se čtenářům, že přehled je jen výčet strohých čísel, ale pro vypracování podrobného přehledu by bylo zapotřebí mnohem více času a hlavně místa v Žurnálu. Vzhledem k tomu, že veškerá naše produkce včetně novin je

vedena a pravidelně aktualizována na webových stránkách VUP (www.upol.cz/vup), tak to není ani potřeba. Dále bych chtěla podotknout, že publikace uvedené ve zmiňovaném článku jsou výsledkem jistého výběru. Evidentně nejsou zmiňována skriptata a některé další publikace, které z hlediska vydavatelského zpracování a statistik jsou plnohodnotným vydavatelským počinem srovnatelným s vydáním kterékoli jiné publikace. Proto jsem považovala za nutnost informovat o publikačních aktivitách UP. Obvykle se tento přehled dělá až za celý uplynulý rok, takže berte prosím tuto informaci jako průběžné „hlášení“.

RNDr. H. Dziková, ředitelka Vydavatelství UP

Glosa**Po právu popraveni**

Před právníckými fakultami si mohou dávat sraz jen ti, kdož mají čisté svědomí a úmysly. Je to logické – tyto fakulty bývají zpravidla plné právníků, kteří nemají rádi, když se zrovna pod jejich okny rotí nějaká chátra. A naopak, pro chátru není výhodné rotit se někde, kde to zavání zákony, paragrafy a druhou nápravnou skupinou.

Že se ve čtvrtek 8. listopadu před Právnickou fakultou UP rotila zásadně společnost vybraná, svědčí i fakt, že do jejího středu zavítal dokonce sám Otec národa, velký František Palacký, jenž, elegantně pozlacen, přijel ve 13.35 alegorickým vozem. Přijel, aby svou přítomností podpořil pochod univerzitních studentů Olomouci, konaný na protest proti málo prozřívavé vysokoškolské politice české vlády. Přijel až z auly UP, kde ze svého stojanu vlídně shlížívá na naši akademickou obec.

Byl to hezký pohled – asi tři stovky spolužáků, někteří v krojích (převlečení za své domovské fakulty), hesla, transparenty, dva alegorické vozy a houf novinářů a kameramanů. To všechno se za bubnu tluku, sledovano otcovskými zraky několika policejních hlídek, vinulo z Envelopy kolem Tržnice na obě olomoucká náměstí a odtud Ostružnickou a Denisovou přes náměstí Republiky k rektorátu a do Zbrojnice. Lidé na ulicích a v oknech se většinou usmívali – kéž by úsměv znamenal vždy sympatie!

Pod taktovkou organizačně schopného Komára s megafonem zněla různá hesla, zejména ono důvěryplné „Věříme svému ministrovi!“ Kdobych byl ministr školství, neubrnil bych se při večerních televizních zprávách slze dojeti – za trochu lásky šel bych světa kraj, třeba bez brýlí a o dvě miliardy lehčí... A potom, „Co je Palackého, Palackému!“, jak hlásaly transparenty vybavené reprodukcí tisícikoruny. Neznámý autor tohoto velmi případného hesla, vtipně parafrázujícího Ježíšův výrok v Lukášově evangeliu, si zaslouží obzvláště hlubokou poklonu.

Poklonu by si zasloužili i kati (a důstojný soudní tribunál v čele s panem Omežánem), kteří na nádvoří Zbrojnice tak neotřelým způsobem a navíc ve verších odsoudili a popravili nejen všech sedm fakult naší univerzity, ale i dvě zájemkyně mimo olomoucké. Ovšem klaně se katům se nevyplácí, zvláště je-li nablízku špalek. Proto se, inspirován jménem pana Omežána, omezím pouze na malou etymologickou glosu.

Sloveso popravit má v sobě, jakkoli dnes vzbuzuje neveselé představy, přece jen trošičku naděje. Naděje je spí právě v kořenu –prav-, jenž se vyskytuje i v takových slovech, jako jsou náprava nebo spravit (automechaniky protentokrát vynechme) a jehož pozitivní nádech se v minulosti podepisoval i na významovém spektru slovesa popravit. Měl-li být některý z našich předků popraven, nemuselo to nutně znamenat, že ho pověsí nebo setnou. Popravou se často rozumělo jednoduše „napravení“ provinilce – někdo si vzal lotříka stranou, domluvil mu a všichni byli zase kamarádi.

Popravili-li jsme 8. listopadu všechny naše fakulty a tím i celou univerzitu, udělali jsme vše pro to, abychom byli propříště vnímáni jako polepšení. Nezbývá nám tedy než si přát, aby byl někdo tak laskav a po staročesku popravil i některé pány z vlády. Potom budeme zase kamarádi.

O. Bláha, FF UP

Pocítujete nedostatek konkrétních a aktuálních informací? Chcete se něco více dovědět o některém pracovišti UP? Máte dotazy na některého z představitelů akademické obce UP? Víte o zajímavých akcích na UP? Chcete se podělit se svými názory, postřehy a připomínkami s ostatními členy univerzitní obce?

Využijte e-mailu, pište, faxujte na adresu redakce Žurnálu UP nebo nás přijdte navštívit osobně na Křížkovského 8!

Redakce Žurnálu UP

JAK JE (MOŽNÁ) NEZNÁTE...

Hudba mi zůstala jako náročné hobby...

Doc. RNDr. J. Kobza, CSc., vystudoval učitelství matematiky a fyziky na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci (1961). Po dvouleté vojenské službě se stal asistentem na Katedře matematické analýzy, kde v té době pracovala škola diferenciálních rovnic pod vedením prof. Laitocha. V této problematice doc. J. Kobza začal pracovat. Po otevření studijního oboru přibližně a numerické metody na PŘF pak od kvalitativní teorie diferenciálních rovnic postupně přešel k metodám jejich numerického řešení – ty byly tématem jeho kandidátské práce u prof. Zlámalá (VUT Brno).

Později svůj zájem rozšířil o problematiku splajňů (která patří do oblasti konstruktivní teorie aproximací, s mnoha aplikacemi v numerických metodách a počítačové grafice), ve které publikoval řadu prací a již se zabývá dodnes. Na PŘF UP přednáší základní kurzy numerických metod, numerického řešení diferenciálních rovnic, teorie a aplikace splajňů. Je také školitelem několika doktorandů.

Vedle své profese matematik se doc. Kobza věnuje aktivně hudbě. Spolupracoval s amatérskými komorními orchestry a s pěveckými sbory v Olomouci. Podstatnou částí této práce je jeho působení ve smyčcovém kvartetu, které v různém obsazení působí v Olomouci již asi čtyřicet let. V poslední podobě nese název *Stupkovo kvarteto* – dostalo jméno podle významného českého dirigenta Františka Stupky, který také působil jistou dobu v Olomouci.

Kdy vzniklo *Stupkovo kvarteto* a kdo byli jeho zakládající členové?

Kvarteto vzniklo v roce 1960, když jsem byl studentem 3. ročníku PŘF UP. S nápadem přišel o dva roky mladší student Vladimír Žůrek, výborný houslista a neúnnavný organizátor, když jsme se potkali na jednom z jeho prvních vystoupení na fakultě. Ten od těch dob hraje v kvartetu první housle. Otázkou bylo, kdo bude hrát na violu. Jeden student, který violu měl, ale neuměl na ni příliš hrát, mně ji půjčil a později prodal za stokrátu – a tak už mi role violisty zůstala. Druhé housle hrál Eduard Suchánek a na violoncello hrál Jaroslav Havlíček – všichni byli studenty PŘF. V této sestavě jsme hráli asi dva roky, v podstatě do konce studia (s prvními vystoupeními v univerzitní aule a s účastí na soutěži v Praze v roce 1961, kdy už jsme hráli Dvořákův op. 96). Pak následovala pro mne dvouletá vojenská služba. Po mém nástupu na PŘF jako asistent jsme pokračovali v obnovené sestavě (já tenkrát hrál druhé housle – violu hrál Jindřich Černohorský, violoncello Jaroslav Tušer) v podstatě pořád jako studentské kvarteto – až do sedmdesátých let. V roce 1981 jsme v obnovené sestavě převzali název *Nové kvarteto* (Helena Mačková – PdF, Jiří Kučera – PŘF, Dan Marek – LF) a spolupracovali již s řadou profesionálních hudebníků z MF a DOS, v roce 1986 jsme převzali jméno *Stupkovo kvarteto*.

V jakém složení hraje *Stupkovo kvarteto* dnes?

Složení kvarteta doznávalo v průběhu své existence mnoha změn. RNDr. Vladimír Žůrek a já jsme dvěma stálými členy, u druhých houslí a violoncella docházelo často ke změnám. Zpočátku s námi hráli studenti jak Přírodovědecké fakulty, tak i ostatních fakult. U violoncella bylo obsazení o to těžší, že to není mezi amatéry tak rozšířený nástroj – tam se vystřídalo několik lidí, z nichž bych jmenoval např. Dana Marka, studenta medicíny a dnes pracovníka Lékařské fakulty. Postupně s námi začali působit profesionální hudebníci z řad členů Moravské filharmonie. V současné době s námi hrají dva mladí členové Moravské filharmonie: David Kostrhon (violoncello) a Martina Fischerová (druhé housle).

Jakého autora či skladby hraje nejčastěji?

Za tu poměrně dlouhou dobu působení jsme prošli širokou škálou repertoáru. Začínali jsme Mozartovou Malou noční hudbou, kvartety českých klasiků (Miča,

Vranický, Kramář, Rejcha), Josefa Haydna a L. v. Beethovena. Snažili jsme se hrát především české autory, zejména Antonína Dvořáka (včetně jeho kvintetů). Hráli jsme také kvarteta B. Smetany a Z. Fibicha a v pozdějších letech jsme se zaměřili na tvorbu J. B. Foerstra. Ze světových autorů pak ještě kvartety P. I. Čajkovského, E. Griega, F. Schubertha, R. Schumann a L. Cherubiniho.

Hráli jsme také díla současných autorů – Jiřího Hanzlíka, Iši Krejčího, D. Šostakoviče či Jana Hanuše, který stojí v čele Foerstrovy společnosti. V posledním období jsme nastudovali a provedli také 7. kvartet B. Martinů.

Jak často zkoušíte a kolik koncertů během roku absolvujete?

V průběhu školního roku zkoušíme pravidelně jednou týdně v aule PŘF, před koncertem o něco častěji. V Olomouci vystupujeme tři až šestkrát ročně (v poslední době převážně v sále Muzea umění), občas vystupujeme i jinde (Praha, Náchod, Frydlant, Rousínov, Brno, Ratibořice, Humpolec, Brandýs, Přerov, Zábřeh) – během těch čtyřiceti let trvání kvarteta jsou to řádové stovky koncertů.

V rámci univerzitních kontaktů jsme uskutečnili dva koncertní zájezdy do Německa (Lipsko, Halle).

Zaznamenal jste na svou práci nějaký odborný ohlas?

Nevim dost dobře, co lze chápat jako odborný ohlas. V rámci amatérské hudební činnosti jsme se zúčastnili několika přehlídek, jež jsou pořádány pro obdobná hudební seskupení (např. Camerata Nova – Náchod, Brandýs hudební slavnosti). Absolvovali jsme také interpretační kurz v Bechyni, kde se nám týden věnovali členové Talichova kvarteta. Od roku 1984 je naše kvarteto stálým hostem Foerstrovy společnosti v Praze. Zda a jak píšou o amatérské hudební činnosti odborné muzikologické časopisy, to nevím.

Jak jste již zmínil, ve *Stupkově kvartetu* hraje na violu. Kdy jste se začal učit hrát?

Já jsem samozřejmě začal houslemi na Základní hudební škole v Uničově. Ve vyšších ročnících jsem

tam absolvoval povinný kurz violy. Tehdy jsem občas hrával na violu jako kontráš v cimbálové muzice při národopisném souboru v Uničově, kterou vedl pan ředitel R. Kubáník, můj učitel houslí. Když tedy kvarteto potřebovalo violistu, nebylo problémem se na ni z houslí přeorientovat. Svůj současný nástroj z dílny brněnského houslaře V. Kužela mám od roku 1984.

Když jste se rozhodoval o svém budoucím povolání, neuvažoval jste věnovat se hudbě profesionálně?

Pochopitelně k takovému rozhodování došlo; s trochou nadsázky se dá popsat následovně: když jsem kdysi uvažoval, čemu se věnovat, zda matematice, medicíně či hudbě, zvolil jsem dá se říci vylučovací metodu. Jako lékař je člověk ve styku s nemocnými lidmi, kteří jsou více méně soustředěni na sebe, na svou nemoc. Proto raději chci pracovat v oblasti, kde se člověk setkává s „normálními“ lidmi. Co se týče hudby – byl jsem svědkem situace, kdy člověk při seskakování z nákladního auta zachytil prstenem o nějaký výstůpek a ten prsten mu uřízl prst. Tak jsem si říkal, přijdeš o prst a můžeš hudbu pověsit na hřebík. Když budeš dělat matematiku a přijdeš o hlavu, už ti to může být jedno. A tak jsem se věnoval studiu matematiky – s hudbou jako náročným hobby (pro zajímavost – při studijním pobytu v Novosibirsku jsem si zahrál s místním souborem i v Barnaulu).

Co *Stupkovo kvarteto* připravuje v současné době? Letos jsme konečně uvedli 7. smyčcový kvartet Bohuslava Martinů, který jsem si dlouho přál zahrát. Již jsme ho hráli na dvou koncertech a doufáme, že ho ještě letos uplatníme. Jinak máme v současné době na repertoáru dva kvartety J. B. Foerstra, kvartet P. Vranického, R. Schumann, L. v. Beethovena a v oblasti komorní hudby poměrně málo známého italského skladatele L. Cherubiniho. Na podzim se bude studovat nový repertoár, se kterým chceme vystoupit na jaře.

Rozhovor připravila
A. Novobilská
Foto -tj-

Z koncertu v olomouckém Muzeu umění (doc. Kobza vpravo).

... A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

14. LISTOPAD
Přírodovědecká fakulta UP, Šlechtitelů 11, velký přednáškový sál (č. 501), 16. 30 hod.: Mgr. M. Vosátka, CSc. (Botanický ústav AV ČR Příručníce) – Ekofyziologie a aplikace mykorhizních hub. Další z cyklu přednášek Katedry botaniky PŘF UP.

20. LISTOPAD
Velký sál Arcibiskupské kurie, Biskupské nám. 2, 17 hod.: Současná náboženská situace u nás a ve světě. Beseda s Petrem Kolářem – redaktorem Českého rozhlasu 2. Pořádá MSKA Olomouc.

Teoretické ústavy LF UP, 16 hod.: Přednáškový večer III. interní kliniky LF UP. Pořádá Spolek lékařů Olomouc.

Katedra sociologie a andragogiky FF UP, učebna č. 3, 11.30 hod.: Místo romské menšiny v dějinách českých zemí. Pořádá Katedra sociologie a andragogiky FF UP.

U-klub, 19.30 hod.: Krasonauti aneb Jak Rus odjíždí do Moskvy. Pořádá U-klub.

21. LISTOPAD
U-klub, 20 hod.: Tata Bojs – multimediální show. Pořádá U-klub.

22. – 24. LISTOPAD
Filmový sál FF UP, Křížkovského 8: Latinská Amerika – film a společnost. Přehlídka filmových projekcí a doprovodných přednášek. Pořádá Multikulturní centrum Praha, Katedra romanistiky a Katedra teorie a dějin dramatických umění FF UP.

23. LISTOPAD
Muzeum umění, 18.30 hod.: Koncert studentů Katedry hudební výchovy PdF UP (klavír, zpěv). Pořádá Muzeum umění.

-red-